

مروری بر گزیده آمارهای منتخب پولی و بانکی در پایان بهمن و اسفند ۱۳۹۴

فهرست مطالب:

- ۲..... وضعیت دارایی و بدهی های بانکها و موسسات اعتباری غیربانکی
- ۴..... رابطه دولت با بانکها و موسسات اعتباری غیربانکی
- ۸..... رابطه بخش غیردولتی با بانکها و موسسات اعتباری غیربانکی
- ۱۲..... سایر متغیرهای پولی و اعتباری

وضعیت دارایی و بدهی های بانک ها و موسسات اعتباری غیر بانکی

جدول ۱- وضعیت مانده دارایی های بانک ها و موسسات اعتباری غیر بانکی در بهمن ۹۴ (هزار میلیارد تومان)

شرح	مانده در پایان			درصد تغییر	
	بهمن ۹۳	اسفند ۹۳	بهمن ۹۴	بهمن ۹۴ به اسفند ۹۳	بهمن ۹۴ به بهمن ۹۳
دارائی های بانک ها و موسسات اعتباری غیر بانکی	۱۶۱۳	۱۶۳۰	۱۹۶۹	۲۰,۸	۲۲,۱
دارائی های بانک های تجاری	۲۵۱	۲۶۴	۳۳۲	۲۵,۸	۳۲,۰
دارائی های بانک های تخصصی	۳۲۷	۳۴۳۲	۳۷۳	۸,۸	۱۴,۱
دارائی های بانک های غیردولتی و موسسات اعتباری غیر بانکی	۱۰۳۴	۱۰۲۳	۱۲۶۴	۲۳,۶	۲۲,۳

منبع: بانک مرکزی ج.ا.

نکات قابل توجه:

- ✓ رشد کند دارایی های بانک های تخصصی نسبت به سایر انواع بانک ها و موسسات اعتباری
- ✓ رشد دارایی های بانک ها و موسسات اعتباری غیر بانکی به میزان ۲۲,۱ درصد نسبت به یازده ماه نخست سال گذشته
- ✓ بیش از ۶۴ درصد دارایی های بانک ها و موسسات اعتباری متعلق به بانک های غیردولتی و موسسات اعتباری غیر بانکی بوده و مابقی به بانک های تجاری و تخصصی اختصاص یافته است.
- ✓ بخشی از دارایی های بانک ها و موسسات اعتباری مربوط به بدهی های بخش دولتی و غیردولتی می-شود که در بهمن ماه ۱۳۹۴، هر کدام به ترتیب حدود ۶ درصد و ۳۶,۲ درصد از دارایی های بانک ها را به خود اختصاص داده اند.

یکی از اقلام مهم بدهی بانک ها، میزان "بدهی به بانک مرکزی" است که می تواند مستقیماً بر پایه پولی اثرگذار باشد، لذا در جدول بعدی این قلم بدهی در هر یک از انواع بانک ها مورد بررسی قرار گرفته است.

جدول ۲- وضعیت مانده بدهی بانک ها و موسسات اعتباری غیر بانکی در بهمن ۹۴ (هزار میلیارد تومان)

شرح	مانده در پایان			درصد تغییر	
	بهمن ۹۳	اسفند ۹۳	بهمن ۹۴	بهمن ۹۴ به اسفند ۹۳	بهمن ۹۴ به بهمن ۹۳
بدهی بانک ها و موسسات اعتباری غیر بانکی به بانک مرکزی	۸۶	۸۶	۸۵	-۰,۵	-۱,۲
بدهی بانک های تجاری به بانک مرکزی	۱۰	۵۹	۱۵	۱۵۵,۰	۴۵,۲
بدهی بانک های تخصصی به بانک مرکزی	۵۵	۵۶	۵۶	۱,۱	۲,۵
بدهی بانک های غیردولتی و موسسات اعتباری غیر بانکی به بانک مرکزی	۲۱	۲۴	۱۴	-۴۲,۵	-۳۴,۱

منبع: بانک مرکزی ج.ا.

معاونت بررسی های اقتصادی

نکات قابل توجه:

- ✓ کاهش ۱,۲ درصدی بدهی بانکها و موسسات اعتباری غیربانکی به بانک مرکزی در بهمن ۹۴ نسبت به بهمن ماه ۹۳ که عمدتاً به دلیل کاهش بدهی های بانک های غیردولتی و موسسات اعتباری غیربانکی بوده است.
- ✓ کاهش ۳۴,۱ درصدی بدهی بانکهای غیردولتی و موسسات اعتباری غیربانکی به بانک مرکزی نسبت به بهمن ماه ۹۳
- ✓ افزایش قابل توجه بدهی بانکهای تجاری به بانک مرکزی (رشد بیش از ۴۵ درصدی در بهمن ۹۴ نسبت به بهمن ۹۳)
- ✓ سهم ۶۶,۲ درصدی بانکهای تخصصی در مجموع بدهی بانکها و موسسات اعتباری غیربانکی به بانک مرکزی (از مجموع حدود ۸۵ هزار میلیارد تومان بدهی بانک ها و موسسات اعتباری به بانک مرکزی، تقریباً ۵۶ هزار میلیارد تومان متعلق به بانک های تخصصی است)

رابطه دولت با بانکها و موسسات اعتباری غیربانکی

جدول ۳- وضعیت مانده بدهی بخش دولتی به بانکها و موسسات اعتباری غیر بانکی (هزار میلیارد تومان)

درصد تغییر		مانده در پایان			شرح
بهمن ۹۴	بهمن ۹۴	بهمن ۹۴	اسفند ۹۳	بهمن ۹۳	
۹۳	۹۳	۹۴	۹۳	۹۳	
۹،۱۲	۶،۱۹	۱۱۷	۱۰۴	۹۸	بدهی بخش دولتی به بانکها و موسسات اعتباری غیربانکی
۵،۸	۷،۱۸	۳۲	۳۰	۲۷	بدهی بخش دولتی به بانکهای تجاری
۸،۱۵	۷،۲۳	۳۸	۳۳	۳۱	بدهی بخش دولتی به بانکهای تخصصی
۷،۱۳	۰،۱۷	۴۷	۴۱	۴۰	بدهی بخش دولتی به بانکهای غیردولتی و موسسات اعتباری غیربانکی

منبع: بانک مرکزی ج.ا.

نکات قابل توجه:

- ✓ رشد تقریباً ۲۰ درصدی بدهی بخش دولتی (شامل دولت و شرکتهای دولتی) به بانکها و موسسات اعتباری نسبت به بهمن ماه سال ۹۳
- ✓ بدهی بخش دولتی به بانکهای تخصصی با رشد ۲۳،۷ درصدی نسبت به بهمن ۹۳ بیشترین افزایش و به بانکهای غیردولتی با رشد ۱۷ درصدی کمترین افزایش را داشته است.
- ✓ بدهی بخش دولتی به تمام بخشهای نظام بانکی افزایش یافته است.

جدول ۴- تفکیک بدهی بخش دولتی به بانکها و موسسات اعتباری غیربانکی (هزار میلیارد تومان)

درصد تغییر		مانده در پایان			شرح
بهمن ۹۴	بهمن ۹۴	بهمن ۹۴	اسفند ۹۳	بهمن ۹۳	
۹۳	۹۳	۹۴	۹۳	۹۳	
۱۲،۹	۱۸،۷	۱۱۳	۱۰۰	۹۵	بدهی دولت به بانکها و موسسات اعتباری غیربانکی
۱۱،۸	۴۹،۲	۴	۳،۵	۲،۷	بدهی شرکتهای و موسسات دولتی به بانکها و موسسات اعتباری غیربانکی

منبع: بانک مرکزی ج.ا.

نکات قابل توجه:

- ✓ از مجموع تقریباً ۱۱۷ هزار میلیارد تومان بدهی بخش دولتی به بانکها و موسسات اعتباری غیربانکی، ۱۱۳ هزار میلیارد تومان مربوط به بدهی دولت بوده است (بیش از ۹۶ درصد).
- ✓ افزایش ۱،۳ هزار میلیارد تومانی بدهی شرکتهای و موسسات دولتی نسبت به بهمن ماه سال ۹۳ (رشد ۴۹،۲ درصدی)

معاونت بررسی های اقتصادی

✓ رشد تقریباً ۱۹ درصدی بدهی دولت به بانک ها و موسسات اعتباری غیربانکی نسبت به بهمن ماه ۹۳

جدول ۵ - وضعیت وامها و سپردههای بخش دولتی به بانکها و موسسات اعتباری غیر بانکی (هزار میلیارد تومان)

درصد تغییر		مانده در پایان			شرح
بهمن ۹۴ به اسفند ۹۳	بهمن ۹۴ به بهمن ۹۳	بهمن ۹۴	اسفند ۹۳	بهمن ۹۳	
-۲۱,۶	-۲۲,۳	۳۰	۳۷,۸	۳۸	وامها و سپردههای بخش دولتی به بانکها و موسسات اعتباری غیربانکی
۹,۸	۲,۵	۱۳,۲	۱۲	۱۲,۸	وامها و سپردههای بخش دولتی به بانکهای تجاری
-۱۵,۳	-۱۳,۹	۱۲,۸	۱۵,۱	۱۴,۹	وامها و سپردههای بخش دولتی به بانکهای تخصصی
-۶۵,۷	-۶۴,۸	۳,۷	۱۰,۷	۱۰,۴	وامها و سپردههای بخش دولتی به بانکهای غیردولتی و موسسات اعتباری غیربانکی

منبع: بانک مرکزی ج.ا.ا.

نکات قابل توجه:

- ✓ کاهش قابل توجه وامها و سپردههای بخش دولتی در بانکهای غیردولتی و موسسات اعتباری غیربانکی با وجود افزایش بدهی این بخش به بانکها (رشد ۲۲,۳ درصدی حجم وامها و سپردههای بخش دولتی)
- ✓ کاهش قابل ملاحظه وامها و سپردههای بخش دولتی به بانکها و موسسات اعتباری (رشد منفی ۶۴,۸ درصدی نسبت به بهمن ماه ۹۳)
- ✓ وامها و سپردههای بخش غیردولتی تنها در بانکهای تجاری با افزایش ۲,۵ درصدی همراه بوده است.

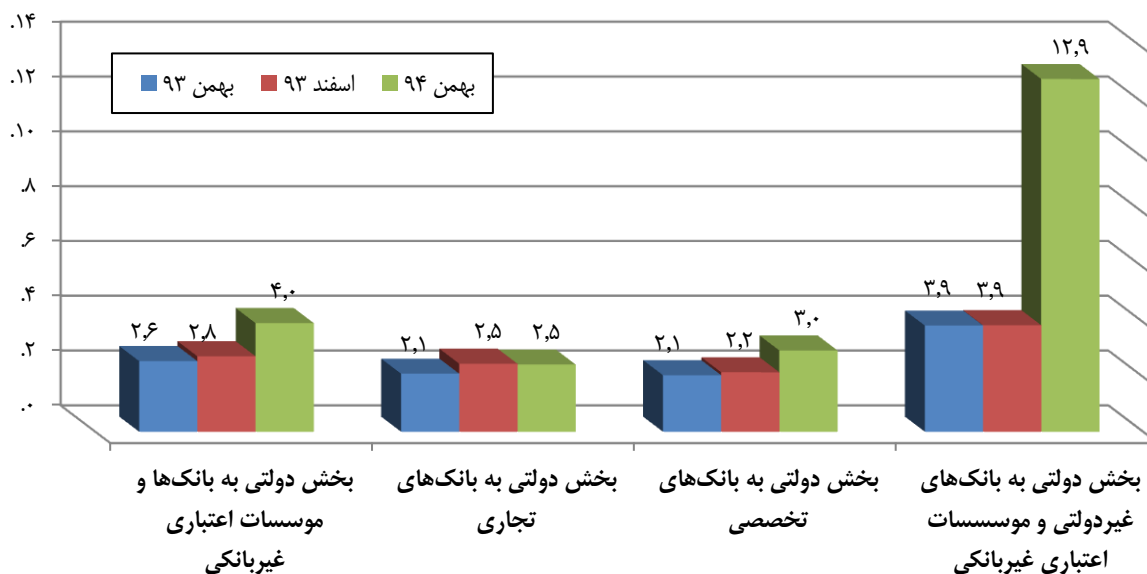
معاونت بررسی های اقتصادی

جدول ۶- نسبت بدهی به سپرده بخش دولتی به بانک ها و موسسات اعتباری غیربانکی

نسبت بدهی به سپرده			مانده سپرده در پایان (هزار میلیارد تومان)			مانده بدهی در پایان (هزار میلیارد تومان)			شرح
بهمن ۹۴	اسفند ۹۳	بهمن ۹۳	بهمن ۹۴	اسفند ۹۳	بهمن ۹۳	بهمن ۹۴	اسفند ۹۳	بهمن ۹۳	
۴,۰	۲,۸	۲,۶	۳۰	۳۸	۳۸	۱۱۷	۱۰۴	۹۸	بخش دولتی به بانک ها و موسسات اعتباری غیربانکی
۵,۲	۵,۲	۱,۲	۱۳	۱۲	۱۳	۳۲	۳۰	۲۷	بخش دولتی به بانک های تجاری
۳,۰	۲,۲	۲,۱	۱۳	۱۵	۱۵	۳۸	۳۳	۳۱	بخش دولتی به بانک های تخصصی
۹,۱۲	۹,۳	۹,۳	۴	۱۰,۷	۱۰,۴	۴۷	۴۱	۴۰	بخش دولتی به بانک های غیردولتی و موسسات اعتباری غیربانکی

منبع: بانک مرکزی ج.ا.ا.

نمودار ۱- نسبت بدهی به سپرده بخش دولتی در بانک ها و موسسات اعتباری غیربانکی

منبع: بانک مرکزی ج.ا.ا.

نکات قابل توجه:

- ✓ نسبت مثبت بدهی به سپرده بخش دولتی نزد بانک ها و موسسات اعتباری نشان می دهد جریان پول از سمت بانک ها به سمت بخش دولتی بوده است.
- ✓ در پایان بهمن ۹۴ حجم سپرده های بخش دولتی نزد بانک ها یک چهارم بدهی های آن بوده است.

معاونت بررسی های اقتصادی

- ✓ افزایش نسبت بدهی به سپرده بخش دولتی در بانک ها و موسسات اعتباری از ۲,۸ در اسفند ۹۳ به ۴ در بهمن ۹۴
- ✓ بالاترین اختلاف میان بدهی و سپرده بخش دولتی نزد بانک های غیردولتی و موسسات اعتباری غیربانکی بوده است (نسبت تقریباً ۱۳ واحدی بدهی به سپرده بخش دولتی نزد بانک های غیردولتی و موسسات اعتباری غیربانکی که در مقایسه با نسبت تقریباً ۴ واحدی سال های گذشته افزایش قابل ملاحظه ای داشته است)

رابطه بخش غیردولتی با بانکها و موسسات اعتباری غیربانکی

جدول ۷- وضعیت مانده بدهی بخش غیردولتی به بانکها و موسسات اعتباری غیربانکی (هزار میلیارد تومان)

درصد تغییر		مانده در پایان			شرح
بهمن ۹۴ به اسفند ۹۳	بهمن ۹۴ به بهمن ۹۳	بهمن ۹۴	اسفند ۹۳	بهمن ۹۳	
۱۳,۱	۱۵,۴	۷۱۳	۶۳۱	۶۱۸	بدهی بخش غیردولتی به بانکها و موسسات اعتباری غیربانکی
۱۵,۶	۱۷,۹	۱۱۱	۹۶	۹۴	بدهی بخش غیردولتی به بانکهای تجاری
۱۰,۳	۱۲,۲	۱۷۸	۱۶۱	۱۵۸	بدهی بخش غیردولتی به بانکهای تخصصی
۱۳,۶	۱۶,۲	۴۲۴	۳۷۳	۳۶۵	بدهی بخش غیردولتی به بانکهای غیردولتی و موسسات اعتباری غیربانکی

منبع: بانک مرکزی ج.ا.ا.

نکات قابل توجه:

- ✓ مجموع بدهیها به بانکها و موسسات اعتباری غیربانکی در بهمن ماه ۹۴ تقریباً ۸۳۱ هزار میلیارد تومان بوده است که بدهی بخش غیردولتی با ۷۱۳ هزار میلیارد تومان بیش از ۸۵ درصد آن را تشکیل می دهد.
- ✓ افزایش ۱۵,۴ درصدی بدهی بخش غیردولتی به بانکها و موسسات اعتباری غیربانکی نسبت به بهمن ماه ۹۳
- ✓ بیشترین میزان افزایش بدهی بخش غیردولتی متعلق به بانک های تجاری است (رشد تقریباً ۱۸ درصدی نسبت به بهمن ماه ۹۳).
- ✓ افزایش بدهی های بخش غیردولتی به انواع بانکها و موسسات اعتباری غیربانکی در بازه اسفند ۹۳ تا بهمن ۹۴ بین ۱۰ تا ۱۶ درصد بوده است.

معاونت بررسی های اقتصادی

جدول ۸- وضعیت سپرده های بخش غیردولتی در بهمن ۹۴ (هزار میلیارد تومان)

شرح	بهمن ۹۳	بهمن ۹۴	درصد تغییرات
سپرده های بخش غیردولتی	۷۲۹	۹۴۶	۲۹,۶
سپرده های دیداری	۸۳	۹۳	۱۲,۱
سپرده های غیردیداری	۶۴۶	۸۵۲	۳۱,۹
سپرده بخش غیردولتی نزد بانک های تجاری	۱۳۵	۱۶۳	۲۱
سپرده های بخش غیردولتی نزد بانک های تخصصی	۷۵	۹۷	۲۹,۷
سپرده های بخش غیردولتی نزد بانک های غیردولتی و موسسات اعتباری غیربانکی	۵۱۹	۶۸۵	۳۱,۹

منبع: بانک مرکزی ج.ا.ا.

نکات قابل توجه:

- ✓ افزایش ۳۰ درصدی سپرده های بخش غیردولتی نزد بانک ها و موسسات اعتباری غیربانکی نسبت به بهمن ماه سال ۹۳
- ✓ سهم بیش از ۹۰ درصدی سپرده های غیردیداری (سرمایه گذاری مدت دار، قرض الحسنه و سایر) از سپرده های بخش غیردولتی
- ✓ سپرده های غیردیداری بخش خصوصی با سرعت بیشتری نسبت به سپرده های دیداری در حال افزایش است (رشد ۳۲ درصدی سپرده های غیردیداری بخش خصوصی در کنار رشد ۱۲ درصدی سپرده های دیداری این بخش نسبت به بهمن ماه ۹۳)
- ✓ افزایش تقریباً ۳۲ درصدی سپرده های بخش خصوصی نزد بانک های غیردولتی و موسسات اعتباری غیربانکی

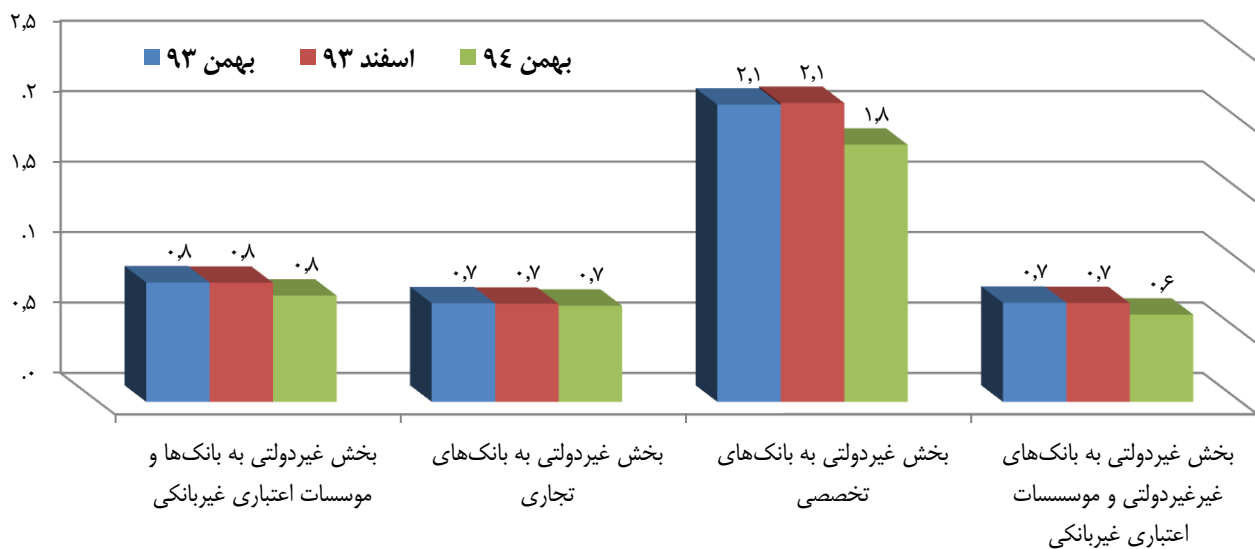
معاونت بررسی های اقتصادی

جدول ۹- نسبت بدهی به سپرده بخش غیردولتی نزد بانک ها و موسسات اعتباری غیربانکی

نسبت بدهی به سپرده	سپرده مانده در پایان (هزار میلیارد تومان)			بدهی مانده در پایان (هزار میلیارد تومان)			شرح		
	بهمن ۹۳	اسفند ۹۳	بهمن ۹۴	بهمن ۹۳	اسفند ۹۳	بهمن ۹۴			
۰,۸	۰,۸	۰,۸	۹۴۹	۷۴۷	۷۲۹	۷۱۳	۶۳۱	۶۱۸	بخش غیردولتی به بانک ها و موسسات اعتباری غیربانکی
۰,۷	۰,۷	۰,۷	۱۶۳	۱۳۹	۱۳۵	۱۱۱	۹۶	۹۴	بخش غیردولتی به بانک های تجاری
۱,۸	۲,۱	۲,۱	۹۷	۷۶	۷۵	۱۷۸	۱۶۱	۱۵۸	بخش غیردولتی به بانک های تخصصی
۰,۶	۰,۷	۰,۷	۶۸۵	۵۳۲	۵۱۹	۴۲۴	۳۷۳	۳۶۴	بخش غیردولتی به بانک های غیردولتی و موسسات اعتباری غیربانکی

منبع: بانک مرکزی ج.ا.

نمودار ۲- نسبت بدهی به سپرده بخش غیردولتی نزد بانک ها و موسسات اعتباری غیربانکی

نکات قابل توجه:

- ✓ نسبت کمتر از یک واحدی (۰,۸) بدهی به سپرده های بخش غیردولتی نزد بانک ها و موسسات اعتباری نشان می دهد جریان پول در بازه های زمانی مورد بررسی از سمت بخش خصوصی به سمت بانک ها بوده است.
- ✓ در پایان بهمن ماه ۹۴، بدهی بخش غیردولتی نزد بانک های تخصصی تقریباً دو برابر سپرده های آن بوده که نسبت به بهمن سال قبل این نسبت کاهش یافته است.
- ✓ نسبت بدهی به سپرده بخش غیردولتی نزد بانک های تجاری در طول زمان تقریباً ثابت بوده است.

مقایسه نسبت بدهی به سپرده بخش غیردولتی با بخش دولتی:

- ✓ نسبت های بخش دولتی و غیردولتی نشان می دهد پول از سمت بانک ها به سمت بخش دولتی در جریان است؛ اما در مورد بخش خصوصی این فرایند برعکس است و جریان پول از سمت بخش خصوصی به سمت بانک ها جریان دارد.
- ✓ بدهی بخش دولتی به نظام بانکی (در بانک های تجاری، تخصصی، بانک های غیردولتی و موسسات اعتباری غیربانکی) بیش از سپرده های آن است، اما در بخش خصوصی تنها برای بانک های تخصصی حجم بدهی ها بیش از سپرده ها است.
- ✓ نسبت بدهی به سپرده بخش دولتی نزد بانک های غیردولتی موسسات اعتباری غیربانکی بیشترین و برای بخش غیر دولتی کمترین نسبت آن در انواع بانک ها است.
- ✓ نسبت بدهی به سپرده بخش دولتی نسبت به سال قبل افزایش یافته؛ در حالی که این نسبت در بخش خصوصی تقریباً ثابت بوده است.

سایر متغیرهای پولی و اعتباری

جدول ۱۰- وضعیت سپرده‌های سرمایه‌گذاری مدت‌دار بانک‌ها و موسسات اعتباری غیر بانکی (هزار میلیارد تومان)

درصد تغییر		مانده در پایان			شرح
بهمن ۹۴ به اسفند ۹۳	بهمن ۹۴ به بهمن ۹۳	بهمن ۹۴	اسفند ۹۳	بهمن ۹۳	
۳۳,۸	۳۳,۷	۳۶۰	۲۶۹	۲۶۹	سپرده‌های کوتاه‌مدت
۲۸,۶	۳۳,۳	۴۳۸	۳۴۱	۳۲۹	سپرده‌های بلندمدت

منبع: بانک مرکزی ج.ا.ا.

نکات قابل توجه:

- ✓ پیشی گرفتن نرخ رشد سپرده‌های کوتاه‌مدت بر بلند مدت
- ✓ رشد ۳۴ درصدی سپرده‌های کوتاه مدت در بهمن ۹۴ نسبت به اسفند ۹۳
- ✓ رشد ۲۹ درصدی سپرده‌های بلند مدت در بهمن ۹۴ نسبت به اسفند ۹۳
- ✓ افزایش سهم سپرده‌های کوتاه مدت از کل سپرده‌های بانکی در بهمن ماه ۹۴ (۴۵ درصد سپرده‌های بانکی را سپرده‌های کوتاه مدت با حجم ۳۶۰ هزار میلیارد تومان تشکیل می‌دهند که این سهم نسبت به اسفند ۹۳ افزایش یافته است)

جدول ۱۱- وضعیت مانده تسهیلات اعطایی بانک‌ها و موسسات اعتباری در دی ۹۴ (هزار میلیارد تومان)

درصد تغییر	مانده در پایان		شرح
	بهمن ۹۴ به اسفند ۹۳	بهمن ۹۴	
۱۳,۱	۷۰۶	۶۲۴	بانک‌ها و موسسات اعتباری
۱۵,۱	۱۰۹	۹۴۵	بانک‌های تجاری
۱۰,۱	۱۷۷	۱۶۱	بانک‌های تخصصی
۱۳,۹	۴۲۰	۳۶۸	بانک‌های غیردولتی و موسسات اعتباری

منبع: بانک مرکزی ج.ا.ا.

نکات قابل توجه:

- ✓ رشد ۱۳ درصدی مانده تسهیلات اعطایی بانک‌ها و موسسات اعتباری
- ✓ سهم بیش از ۵۹ درصدی بانک‌های غیر دولتی و موسسات اعتباری غیربانکی از تسهیلات اعطایی
- ✓ سهم ۱۵ درصدی بانک‌های تجاری از اعطای تسهیلات

جدول ۱۲- وضعیت نقدینگی در بهمن ۹۴ (هزار میلیارد تومان)

درصد تغییر		مانده در پایان			شرح
بهمن ۹۴ به اسفند ۹۳	بهمن ۹۴ به بهمن ۹۳	بهمن ۹۴	اسفند ۹۳	بهمن ۹۳	
۲,۳	۱۰,۴	۱۲۳	۱۲۱	۱۱۲	پول
۲۸,۸	۳۱,۹	۸۵۲	۶۶۲	۶۴۶	شبه پول
۲۴,۷	۲۸,۷	۹۷۶	۷۸۲	۷۵۸	نقدینگی

منبع: بانک مرکزی ج.ا.ا.

نکات قابل توجه:

- ✓ رشد حدود ۲۵ درصدی نقدینگی (مجموع پول^۱ و شبه پول^۲) در بهمن ۹۴ نسبت به اسفند سال ۹۳ که عمدتاً ناشی از افزایش سپرده‌های غیردیداری (شبه پول) بوده است.
- ✓ رشد قابل ملاحظه شبه پول که گویای جذابیت نرخ سود بانکی است.

^۱ - برابر با مجموع سپرده های دیداری با حجم اسکناس و مسکوک است.

^۲ - شبه پول همان سپرده های غیر دیداری است.

معاونت بررسی های اقتصادی

جدول ۱۳- اجزای پایه پولی^۳ بر حسب مصارف (هزار میلیارد تومان)

شرح	اسفند ۱۳۹۰	اسفند ۱۳۹۱	اسفند ۱۳۹۲	اسفند ۱۳۹۳	بهمن ۱۳۹۳	بهمن ۱۳۹۴	درصد تغییر نسبت به اسفند ۹۳	درصد تغییر نسبت به بهمن ۹۳	سهم در رشد پایه پولی نسبت به بهمن سال ۹۳ (واحد درصد)
اسکناس و مسکوک در دست اشخاص	۲۶.۳	۳۳.۰	۳۳.۴	۳۵.۲	۲۸.۶	۳۰.۱	-۱۴.۵	۵.۳	۱.۲
سپرده قانونی نزد بانک مرکزی	۳۵.۷	۴۹.۲	۶۷.۸	۸۵.۰	۸۳.۲	۹۹.۶	۱۷.۱	۱۹.۷	۱۳.۰
سپرده دیداری بانکها نزد بانک مرکزی ^۴	۹.۶	۱۱.۳	۱۱.۵	۳.۹	۴.۱	۶.۸	۷۲	۶۶.۵	۲.۲
اسکناس و مسکوک نزد بانکها	۴.۸	۴.۱	۵.۸	۷.۰	۹.۶	۱۰.۵	۴۹.۱	۹.۲	۰.۷
پایه پولی	۷۶.۵	۹۷.۶	۱۱۸.۵	۱۳۱.۲	۱۲۵.۴	۱۴۶.۹	۱۲	۱۷.۱	۱۷.۱

منبع: بانک مرکزی ج.ا.ا.

نکات قابل توجه:

- ✓ رشد تقریباً ۱۷ درصدی پایه پولی در بهمن ماه ۹۴ نسبت به بهمن ماه سال ۹۳ و رشد ۱۲ درصدی آن نسبت به اسفند سال ۹۳
- ✓ افزایش سپرده های قانونی بانکها اثرگذارترین عامل رشد پایه پولی در بهمن ماه ۹۴ (افزایش قابل توجه سپرده های قانونی منجر شده به میزان ۱۳ واحد درصد به پایه پولی بهمن ۹۴ نسبت به ماه مشابه سال قبل افزوده شود).
- ✓ رشد تقریباً ۶۶ درصدی سپرده های دیداری بانکها نزد بانک مرکزی نسبت به بهمن ۹۳ که منجر به افزایش ۲,۲ واحد درصدی پایه پولی شده است.
- ✓ رشد ۵,۳ درصدی حجم اسکناس و مسکوک در دست مردم رشد در نهایت منجر به افزایش ۱,۲ واحد درصدی پایه پولی بهمن ۹۴ نسبت به ماه مشابه سال قبل شده است.

^۳ - نقدینگی از حاصل ضرب ضریب فزاینده پولی در پایه پولی به دست می آید.

^۴ - مجموع سپرده های دیداری و اسکناس و مسکوک نزد بانکها، ذخایر اضافی (احتیاطی) بانکها را تشکیل می دهد.

معاونت بررسی های اقتصادی

جدول ۱۴- وضعیت ضریب فزاینده پولی در دی ماه ۹۴

شرح	اسفند ۱۳۹۰	اسفند ۱۳۹۱	اسفند ۱۳۹۲	اسفند ۱۳۹۳	بهمن ۱۳۹۳	بهمن ۱۳۹۴	درصد تغییرنسبت به اسفند ۹۳	درصد تغییرنسبت به بهمن ۹۳	سهم هریک از اجزاء در تغییرات ضریب بهمن ۹۴ به اسفند ۹۳	سهم هریک از اجزاء در تغییرات ضریب بهمن ۹۳
ضریب فزاینده نقدینگی	۴۶۳۴	۴۷۲۱	۵۳۹۸	۵۹۶۶	۶۰۴۶	۶۶۴۵	۱۱.۴	۹.۹	۰.۶۸	۰.۶۰
نسبت اسکناس و مسکوک در دست اشخاص به کل سپرده‌ها	۰.۰۸	۰.۰۸	۰.۰۶	۰.۰۵	۰.۰۴	۰.۰۳	-۳۲.۴	-۱۸.۸	۰.۴۷	۰.۲۳
نسبت سپرده قانونی به کل سپرده‌ها	۰.۱۱	۰.۱۱	۰.۱۱	۰.۱۱	۰.۱۱	۰.۱۱	-۷.۵	-۷.۷	۰.۳	۰.۳
نسبت ذخایر اضافی به کل سپرده‌ها	۰.۰۴	۰.۰۴	۰.۰۳	۰.۰۱	۰.۰۲	۰.۰۲	۲۴.۳	-۲.۶	-۰.۱	۰.۰۲

منبع: بانک مرکزی ج.ا.ا.

نکات قابل توجه:

- ✓ رشد ۱۱,۴ درصدی ضریب فزاینده نقدینگی بهمن ماه ۹۴ نسبت به اسفند ۹۳ و رشد تقریباً ۱۰ درصدی نسبت به ماه مشابه سال قبل (بالا تر بودن ضریب فزاینده نقدینگی در اقتصاد به معنای گردش مناسب پول و کارکرد بهتر نظام بانکی است)
- ✓ استمرار روند کاهشی نسبت اسکناس و مسکوک در دست مردم ا به کل سپرده‌های بانکی و برآیند کاهش مذکور در رشد ضریب فزاینده نقدینگی
- ✓ کاهش نسبت سپرده قانونی به کل سپرده های بانکی و اثر مثبت آن در رشد ضریب فزاینده نقدینگی - حجم سپرده قانونی بانکها در بهمن ماه ۹۴ با رشد ۲۰ درصدی نسبت به ماه مشابه سال قبل به تقریباً ۱۰۰ هزار میلیارد تومان رسید.
- ✓ افزایش نسبت ذخایر اضافی به کل سپرده های بانکی و اثر منفی آن در افزایش ضریب فزاینده نقدینگی نسبت به اسفند ۹۳- ذخایر اضافی بانکها در اسفند ۹۳ حدود ۱۱ هزار میلیارد تومان بود که در بهمن ماه ۹۴ تقریباً به ۱۷ هزار میلیارد تومان رسیده است. این احتمال وجود دارد که افزایش ذخایر اضافی در نتیجه افزایش اعمال نظارت های بانک مرکزی بر بانکها و یا تصمیم مدیریتی توسط خود بانکها بوده باشد.

معاونت بررسی های اقتصادی

✓ در مجموع کاهش نسبت اسکناس و مسکوک به کل سپرده ها و نسبت سپرده قانونی به کل سپرده ها موجب شده تا ضریب فزاینده نقدینگی در بهمن ۹۴ به میزان ۰,۷۷ واحد افزایش و در مقابل افزایش نسبت ذخیره احتیاطی به کل سپرده ها باعث شده تا ۰,۱ از ضریب فزاینده نقدینگی کاسته شود. برآیند سه عامل مذکور در نهایت افزایش ۰,۷ واحدی ضریب فزاینده نقدینگی را در بهمن ماه ۹۴ در مقایسه با اسفند ۹۳ بدنبال داشته است.

جدول ۱۵- ترکیب نقدینگی^۵ طی سال های ۹۲-۹۴

شرح	۱۳۹۲	۱۳۹۳	درصد تغییر نسبت به سال ۹۲	۱۳۹۴	درصد تغییر نسبت به سال ۹۳
پایه پولی (هزار میلیارد تومان)	۱۱۸	۱۳۱	۱۱.۰	۱۵۴	۱۷.۱
نقدینگی (هزار میلیارد تومان)	۶۴۰	۷۸۲	۲۲.۲	۱۰۱۷	۳۰.۰
ضریب فزاینده نقدینگی	۵.۴	۵.۹۷	۱۰.۵	۶.۶	۱۱.۰

منبع: بانک مرکزی- نماگرهای اقتصادی و سخنرانی دکتر کمیجانی در همایش سیاست های پولی و ارزی سال ۹۵

نکات قابل توجه:

- ✓ رشد ۳۰ درصدی نقدینگی در سال ۹۴ نسبت به سال قبل که نسبت به نرخ رشد نقدینگی در سال ۹۳، حدود ۸ واحد درصد افزایش داشته است.
- ✓ رقم ۱۵۴ هزار میلیارد تومانی پایه پولی در سال ۹۴ و رشد ۱۷ درصدی آن نسبت به سال قبل که نسبت به نرخ رشد پایه پولی در سال ۹۳ حدود ۶ واحد درصد افزایش یافته است.
- ✓ رشد ۱۱ درصدی ضریب فزاینده نقدینگی و رسیدن به عدد ۶,۶ (نرخ رشد ضریب فزاینده ۰,۵ واحد درصد نسبت به سال ۹۳ افزایش یافته است).

^۵ نقدینگی حاصل ضرب پایه پولی و ضریب فزاینده است.